

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๒๗/๒๕๖๓

วันที่ ๘ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ หรือไม่

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (นายชัยณรงค์ ปริญญาณัฏฐ์) ในคดีอาญา หมายเลขดำศาลจังหวัดนครสวรรค์ที่ ๒๘๓๐/๒๕๖๑ หมายเลขแดงศาลจังหวัดนครสวรรค์ที่ ๑๐๒๖/๒๕๖๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของโจทก์และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นายชัยณรงค์ ปริญญาณัฏฐ์ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนางชิตชม ปริญญาณัฏฐ์ ที่ ๑ กับพวก รวม ๔ คน เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดนครสวรรค์ ในความผิดฐานเบิกความเท็จ นำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ และฐานทำลายพยานหลักฐานในคดี ศาลจังหวัดนครสวรรค์ได้สอบสวนมูลฟ้อง และมีคำพิพากษายกฟ้องในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ เพราะโจทก์ไม่ได้ฟ้อง

edfeb7e4

- ๒ -

และได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันกระทำความผิด คือฐานความผิด ทำลายเอกสารของผู้อื่นภายในวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และฐานความผิดเบิกความเท็จ นำสืบ หรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ อันเป็นกำหนดเวลาภายใน อายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) โดยโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสี่ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อน ถ้าคดีมีมูลจึงจะประทับฟ้องและออกหมายเรียก หรือหมายจับจำเลยทั้งสี่มาศาลเพื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๗ และมาตรา ๑๖๙ ซึ่งหากยังไม่ได้ตัวจำเลยทั้งสี่มาศาลจะถือว่าได้ตัวจำเลยทั้งสี่มาอยู่ในอำนาจศาลแล้วไม่ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าศาลยังไม่มีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณาและยังไม่ได้ตัวจำเลยทั้งสี่มาศาลภายใน กำหนดสิบปีนับแต่วันที่จำเลยทั้งสี่กระทำความผิด คดีของโจทก์จึงขาดอายุความ โจทก์ยื่นอุทธรณ์ ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๖ และโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ไม่สามารถใช้ปฏิบัติได้จริงในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดี เพราะจะต้อง เพื่อเวลาสำหรับการไต่สวนมูลฟ้องและดำเนินการออกหมายเรียกหรือหมายจับเพื่อให้ได้ตัวจำเลย มายังศาลด้วย อายุความในคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์จึงน้อยกว่าในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ขัดต่อหลัก นิติธรรมในการบัญญัติกฎหมาย ไม่สามารถบังคับใช้เป็นการทั่วไปในทุกกรณี ทำให้ผลของคดีที่พนักงาน อัยการเป็นโจทก์และผู้เสียหายเป็นโจทก์แตกต่างกัน กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ของประชาชน ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ เห็นว่า โจทก์โต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะใช้บทบัญญัติ แห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับหนังสือ ส่งคำโต้แย้งของโจทก์ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ส่งคำโต้แย้งของโจทก์เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ จะใช้บังคับแก่คดี เมื่อโจทก์โต้แย้งพร้อมด้วย เหตุผลว่าบทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่ง รับไว้พิจารณาวินิจฉัย แต่ในส่วนที่โต้แย้งว่าประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๕ เป็นบททั่วไปที่วางหลักความเป็นกฎหมาย สูงสุดของรัฐธรรมนูญไว้ โดยมีได้มีข้อความที่เป็นการคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพไว้เป็นการเฉพาะ ศาลรัฐธรรมนูญไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในส่วนนี้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำโต้แย้งของโจทก์และเอกสารประกอบแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหา ข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงไม่ทำการไต่สวนตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง กำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนด ดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผล เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่ รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” วรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกัน ในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” วรรคสอง บัญญัติว่า “ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” วรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

- ๔ -

ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้”

วรรคสี่ บัญญัติว่า “มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิ หรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม” และวรรคห้า บัญญัติว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้าง ขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม”

สำหรับประมวลกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์มุ่งที่จะควบคุมพฤติกรรม ของบุคคลในสังคม คุ้มครองความปลอดภัย รักษาความสงบสุขให้สมาชิกของสังคม รวมทั้งเสริมสร้าง ความมั่นคงให้แก่สังคม การกระทำผิดอาญาของบุคคลหนึ่งบุคคลใดย่อมมีผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม กฎหมายจึงให้รัฐมีอำนาจดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำความผิดได้ แต่ไม่ตัดสิทธิราษฎรผู้ได้รับความเสียหาย ดำเนินคดีทางศาลเอง อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องคดีโดยพนักงานอัยการหรือผู้เสียหายก็ต้องฟ้องคดี ต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาเดียวกันที่เรียกว่า อายุความ การกำหนดอายุความในคดีอาญา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการนำพยานหลักฐานต่าง ๆ มาพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างรวดเร็ว ไม่ให้ระยะเวลา ล่วงเลยไปจนกระทั่งพยานหลักฐานเสื่อมสลาย สูญหาย และไม่สามารถพิสูจน์ถึงความผิดหรือความบริสุทธิ์ ของจำเลยได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดต่อกระบวนการยุติธรรม ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติเรื่องอายุความไว้ในหมวด ๙ มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัว ผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ (๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี (๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี (๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษ จำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี (๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี (๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น”

- ๕ -

การกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง ดังกล่าว มีเงื่อนไขหรือองค์ประกอบคือ ต้องมีการฟ้องคดีและต้องได้ตัวผู้กระทำความผิดมาอยู่ในอำนาจศาลภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๕) นับแต่วันกระทำความผิดเป็นวันเริ่มต้น โดยขึ้นอยู่กับ “ระวางโทษ” ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ถ้อยตราโทษ “ชั้นสูง” สำหรับฐานความผิดที่บัญญัติไว้ตามความร้ายแรงแห่งคดี รัฐจึงมีหน้าที่ต้องนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเพื่อสร้างความสมดุลทั้งการควบคุมอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักนิติธรรม โดยกำหนดให้ต้องได้ตัวผู้กระทำความผิดมาอยู่ในอำนาจศาล เพื่อให้ศาลเริ่มการพิจารณาคดีได้ตามหลักการพิจารณาคดีอาญาต้องกระทำต่อหน้าจำเลย เพื่อให้จำเลยมีโอกาสรู้ว่าตนถูกกล่าวหาอย่างไร และสามารถต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่อันจะทำให้การพิพากษาคดีมีความถูกต้องเป็นธรรมมากที่สุด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น” และสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๔ (๓) (ง) ที่บัญญัติให้เป็นสิทธิของบุคคลซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลนั้น

สำหรับการดำเนินคดีอาญาของไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ กำหนดให้ “พนักงานอัยการ” และ “ผู้เสียหาย” มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาล (ศาลยุติธรรม) ซึ่งมีขั้นตอนการฟ้องคดีตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๖๒ วรรคหนึ่ง แตกต่างกัน กล่าวคือ ในคดีราชฎกรเป็นโจทก์ ให้ไต่สวนมูลฟ้อง ส่วนในคดีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ไม่จำเป็นต้องไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้ไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้ การกำหนดขั้นตอนไว้แตกต่างกัน เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ บัญญัติหลักการสำคัญในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ว่าห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมีไต่มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน ดังนั้นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์จึงต้องผ่านกระบวนการสอบสวนพิจารณาสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมาแล้ว และผ่านการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ ซึ่งเป็นระบบการตรวจสอบถ่วงดุลและคานอำนาจกันอันเป็นหลักประกันความยุติธรรมในเบื้องต้นว่าคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์จะมีมูลเพียงพอที่ศาลจะสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณาได้โดยไม่จำเป็นที่ศาลจะต้องทำการไต่สวนมูลฟ้องก่อนก็ได้ นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายังกำหนดหลักการสำคัญว่า

- ๖ -

ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาต่อหน้าจำเลย ดังนั้น ไม่ว่าจะ เป็นกระบวนการพิจารณาในชั้นไต่สวนมูลฟ้องตามมาตรา ๑๖๕ วรรคหนึ่ง หรือในชั้นพิจารณาตามมาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ พนักงานอัยการมีหน้าที่ต้องสั่งให้จำเลยหรือควบคุมตัวจำเลยมาศาล ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า “ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหา”

สำหรับคดีที่ผู้เสียหายซึ่งเป็นราษฎรเป็นโจทก์ ไม่ได้ผ่านกระบวนการสอบสวนความผิดของพนักงานสอบสวนและการพิจารณาสั่งฟ้องคดีของพนักงานอัยการเหมือนในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ราษฎรมีอำนาจฟ้องคดีโดยไม่ต้องมีการสอบสวนความผิดนั้นมาก่อนขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของราษฎรผู้เสียหายเองว่าจะยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลหรือไม่ และสามารถฟ้องคดีอาญาได้ทันทีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องรอเวลาให้ใกล้จะขาดอายุความ การฟ้องของราษฎรจึงไม่ผ่านกระบวนการดังกล่าวข้างต้น กฎหมายจึงกำหนดให้ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องเสียก่อนที่จะมีคำสั่งประทับฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๒ (๑) เพื่อจะได้พิจารณาตรวจสอบก่อนว่าคดีมีมูลพอที่ศาลจะรับคดีไว้พิจารณาพิพากษาต่อไปหรือไม่ หากคดีมีมูล ศาลจะมีคำสั่งประทับฟ้องไว้พิจารณา หากคดีไม่มีมูล ศาลก็จะพิพากษายกฟ้อง นอกจากนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้องลับหลังจำเลย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๙ ยังบัญญัติอีกว่าเมื่อศาลประทับฟ้องคดีแล้ว แต่ยังไม่ได้นำตัวจำเลยมา ก็ให้ศาลออกหมายเรียกหรือหมายจับเพื่อให้ได้ตัวจำเลยมายังศาลเพื่อพิจารณาต่อไป

เห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์หรือคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ ต่างก็ต้องอยู่ในบังคับของกำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง (๑) ถึง (๕) คือ ต้องฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดนับแต่วันกระทำความผิด การกำหนดเงื่อนไขใช้บังคับดังกล่าวไม่ว่าเป็นคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์หรือคดีที่ราษฎรเป็นโจทก์ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจตกเป็นจำเลยเมื่อศาลได้ประทับฟ้อง ซึ่งมีมาตรการที่อาจต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลดังกล่าวได้ การกำหนดเงื่อนไขใช้บังคับดังกล่าวไม่มีผลทำให้อายุความใช้บังคับแตกต่างกัน เนื่องจากในคดีอาญาอายุความเริ่มนับแต่วันกระทำความผิดเหมือนกัน และการได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้างต้น

- ๗ -

หากราษฎรซึ่งเป็นผู้เสียหายเห็นว่าการให้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ดำเนินคดีอาญาแทนจะเป็นผลดีมากกว่าการดำเนินการฟ้องคดีเองก็สามารถร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่เพื่อให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนได้ ดังนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” จึงไม่มีผลทำให้สิทธิในการฟ้องคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ที่กำหนดให้ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนนั้นมีอายุความน้อยกว่าคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ซึ่งศาลไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนดังคำโต้แย้งของโจทก์ บทบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ทั้งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ วรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ” ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

(นายวรวิทย์ กังคศิเทียม)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

edfeb7e4

(คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนถดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

